

## ZASZKÓW KOLONIA

Teren tej miejscowości przez wieki stanowił część obszaru Zaszkowa, były tu pola uprawne należące do miejscowego wójta. W lustracji Zaszkowa z 1564 roku czytamy, iż przy Zaszkanie było 5 włók należących niegdyś do wójta, jednak „wykupiła [włóki] JM sławnej pamięci królowa stara, którego część osadzono, a część na folwark orzą<sup>1</sup>”.

Tak, więc w pierwszej połowie XVI wieku za czasów królowej Bony powstał tu folwark. Folwark składał się z zabudowań gospodarskich: stodoły, spichlerze, chlewy itp. Wokół rozciągały się pola folwarczne. W folwarku był też budynek zajmowany przez ekonoma i służbę folwarczną. Tak folwark istniał tu do początku XX wieku.

Spis powszechny z 1921 roku wspomina o miejscowości *Zaszków folwark* liczącej 6 domów i 160 mieszkańców<sup>2</sup>.

W tym czasie folwark zaszkowski należał do osoby prywatnej. *Księga Adresowa Polski* z 1929 roku informuje o właścicielu Józefie Gromadzie, folwark liczył 468 ha<sup>3</sup>. Przełom lat dwudziestych i trzydziestych był to czas wielkiego kryzysu gospodarczego w Polsce i na świecie. Wielu właścicieli ziemskich zostało zmuszonych do wyprzedawania swojej ziemi. Tak też było w tym przypadku. Folwark Zaszków był wyprzedawany różnym osobom, zwanych kolonistami. Wytyczono prostopadłe drogi dojazdowe. Działki były zazwyczaj długie i wąskie, domy budowano z przodu działki.

W ten sposób w latach trzydziestych XX wieku powstało tu ponad 20 domów rozrzuconych pośród dawnych pól folwarku zaszkowskiego. Przez długi czas te domy administracyjnie należały do wsi Zaszków. Zaczątki tej wsi doskonale widać na mapie wojskowej z 1935 roku.

Zaszków Kolonia ma typowy układ wsi powstałej po dawnych większych majątkach ziemskich. Drogi mają regularny układ, natomiast domy powstały na dużej przestrzeni, tworząc rozległą wieś.

---

<sup>1</sup> *Lustracja Województwa Mazowieckiego 1565*, część II, Warszawa 1968, s. 170.

<sup>2</sup> *Skorowidz.....*, s. 65

<sup>3</sup> *Księga Adresowa Polski.....*, s. 142.